Informe Econòmic i Social ACRA 2016

Sector d'atenció a les persones grans
amb dependència a Catalunya

Serveis Residencials, Serveis d'Atenció Diürna i
Serveis d'Atenció Domiciliària

Desembre 2016

"Aquest informe ha estat elaborat en coordinació amb Carla Meinhardt Llopis, dins del marc del projecte "Valor del sector privat dels Recursos Assistencials per a les persones en situació de dependència: creació d'una nova base de microdades i anàlisi dels primers resultats."

Estructura de l'Informe

1. Introducció
2. Context
3. Resultats de l'Enquesta ACRA 2016
4. Conclusions
5. Bibliografia

1. INTRODUCCIÓ

Què sabem?

És un sector en creixement. Malgrat la crisi, **ha creat llocs de treball**: al 2013 representava un 1,2% del total de l'ocupació a Catalunya, al 2014 un 1,4%.

Les **projeccions d'envelliment** assenyalen un **augment de la població amb més risc** de perdre (parcialment) l'autonomia (i per tant, un increment de la demanda potencial).

La tendència **socioeconòmica** indica un **increment del cost d'oportunitat dels cuidadors no professionals**.

Tot plegat, ens fa concloure que és un **sector en expansió**.

Conclusions informes anteriors

Pels informes Socioeconòmic d'ACRA de 2013 i 2014, sabem que

1. Hi ha desajust entre l'oferta i la demanda.
2. Les dades disponibles són escasses, i sovint no estan actualitzades.
3. Les dades bàsiques per la presa de decisions no són reals, sinó que són fruit d'estimacions basades en hipòtesis (volum dels serveis, usuaris, costos...).

Per què cal un nou enfocament?

Manca i imprecisió de les dades disponibles
Donada l'existència de dades de qualitat, no calen dades.
Cal generar una **eina** que permeti **recollir les dades primàries existents**.

ACRA, amb voluntat de representar al sector, pren un compromís més enllà i vehicula la creació de la primera base dades del sector.

Què guanya el sector?

Prendre **decisions** basades en l'**evidència**. Donar **visibilitat REAL** del sector **davant** dels **usuaris** (potencials) i l'**Administració Pública**.

A llarg termini, l'èxit del projecte rau en implantar la **cultura d'avaluació** en el sector.

Novetats

1. Elaboració d'una enquesta *online* per aconseguir dades dels centres (socis d'ACRA) que ofereixen serveis assistencials a Catalunya.
2. Aquestes dades primàries han de permetre un anàlisis més rigoròs.
3. Això possibilitarà un benchmarking real per les entitats gestores de serveis, facilitant la creació d'estratègies òptimes.
4. Fomentar la cultura de l'avaluació econòmica al sector.
5. Més enllà de l'informe, l'objectiu és la creació d'una base de dades longitudinals.

Objectius generals:

1. Introduir una nova metodologia per a la presa de decisions estratègiques basades en la incorporació de microdades.
2. Generar mesures pel benchmarking.
3. Identificar les fortaleses i debilitats de l'aportació del sector privat al servei d'atenció a la dependència.

Objectius específics:

1. Establir una enquesta per a la recollida anual de dades que permeti construir una base longitudinal amb informació primària del sector a llarg termini.
2. Conèixer amb més detall el funcionament i l'estructura dels centres (i dels serveis) del sector.

2. CONTEXT

2.1. DEMANDA

2.2. OFERTA

- 2.2.1. Oferta Institucional
- 2.2.2. Oferta Domiciliària

2.3. IMPACTE ECONÒMIC I SOCIAL

2.1. DEMANDA

- Demografia de l’envelliment
- Evolució de la dependència
- Sol·licitants del Sistema per a l’Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD)
- Beneficiaris del Sistema per a l’Autonomia i Atenció a la Dependència (SAAD)

Demografia de l'Envelliment

Projecció de la població de Catalunya

	2015	2021	2031	2041	2051	Creixement 2015-2051
0-64 anys	6.146.489	5.871.354	5.764.452	5.597.919	5.495.074	-10,59%
65 anys i més	1.361.617	1.484.574	1.811.154	2.219.661	2.449.747	79,91%
75 anys i més	673.253	746.143	922.262	1.164.952	1.441.660	114%
85 anys i més	212.214	261.411	310.645	413.991	541.522	155%
Total Població	7.508.106	7.355.928	7.575.606	7.817.580	7.944.821	5,81%

Índex d'envelliment
*(població +65/població total) *100*

Font: Idescat, Estimacions de població i Projeccions de població 2013-2051. Escenari mitjà. Elaboració pròpia.

Evolució de la dependència

Projecció de la població amb dependència (Estat espanyol)

	2015	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	2055	2060
Població +65 anys a Catalunya	2.073.417	2.234.393	2.442.254	2.737.211	3.086.432	3.499.842	3.943.029	4.321.993	4.584.974	4.717.810
Percentatge de població amb dependència	25%	24%	24%	24%	24%	24%	25%	26%	27%	29%

Al **2015** les persones **majors de 80 anys en situació de dependència** representen un **57,3%.** Aquest percentatge s'estima voltant del **69% per al 2060.**

Font: ***"Análisis comparativo de los servicios de atención a la dependencia en España y Suecia*. Documentos de Trabajo. CRES-Fundación Caser. Febrero 2012".**

SAAD a Catalunya: Evolució

Sol·licituds pel reconeixement de grau de dependència

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Sol·licituds inicials de valoració del grau de dependència anuals i acumulades. Elaboració pròpia amb dades a 31 de desembre de 2015.

SAAD a Catalunya: Per graus

Valoracions inicials i revisions per graus (2007-2015)

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Elaboració pròpia amb dades a 31 de desembre de 2015.

Resolucions de valoracions inicials de grau

Resolucions valoracions inicials de grau

	2012	2013	2014	2015	Variació interanual 2012-2013	Variació interanual 2013-2014	Variació interanual 2014-2015	Variació 2012-2015
Grau III	5.461	3.682	3.176	4.264	-32,57%	-13,74%	34,25%	-21,90%
Grau II	12.586	7.883	6.545	7.980	-37,36%	-16,97%	21,90%	-36,60%
Grau I	17.753	11.541	8.864	11.108	-34,99%	-23,19%	25,31%	-37,40%
Sense grau	12.208	8.177	5.981	7.017	33,00%	-26,55%	17,32%	-42,50%
TOTAL	48.008	31.283	24.566	30.369	-34,83%	-31,60%	23,67%	-36,75%

Distribució de les persones amb valoració inicial de grau

(nombre valoracions del grau per any/ nombre valoracions totals per any)*100

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Elaboració pròpia amb dades a 31 de desembre de 2015.

Perfil dels sol·licitants del SAAD

Per gènere:

Per edat:

Total : 540.686

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Elaboració pròpia amb dades a 31 de desembre de 2015.

Revisions del SAAD

Revisions, resolucions per nou grau

	2012	2013	2014	2015	Variació interanual 2012-2013	Variació interanual 2013-2014	Variació interanual 2014-2015	Variació 2012-2015
Grau III	10.933	7.049	6.429	8.670	-35,52%	-8,79%	34,85%	-20,69%
Grau II	14.319	9.731	9.005	10.348	-32,00%	-7,46%	14,91%	-27,00%
Grau I	16.952	12.339	10.316	11.003	-27,22%	-16,39%	6,65%	-35,00%
Sense grau	4.440	3.524	2.625	3.055	-20,63%	-25,51%	16,38%	-31,20%
TOTAL	46.644	32.643	28.375	33.076	-30,00%	-11,77%	16,56%	-29,00%

Distribució de les persones amb nova valoració per revisió de grau

(nombre revisions del grau per any/ nombre revisions totals per any)*100

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Elaboració pròpia amb dades a 31 de desembre de 2015.

Beneficiaris del SAAD I: Prestacions Econòmiques i Serveis

Serveis	83.614
Centre dia Discapacitats	5.043
Centre dia GG	6.472
Hospital de Dia	46
Llarga estada Salut Mental	1.004
Llar Residència	2.277
Llar amb suport Salut Mental	198
Residència Discapacitats	3.865
Residència GG	26.435
Servei d'Ajuda a Domicili (SAD)	20.225
Sociosanitari	1.834
Teleassistència	16.215

Prestacions	96.719
Assistent personal	49
Cuidador no professional	87.077
Vinculada a Centre de dia	363
Vinculada a Residència	8.678
Vinculada a SAD	552

Hi una un total **180.333** **prestacions econòmiques i serveis per a 142.474 persones** en situació de dependència.

Nota: GG: Gent Gran
Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Elaboració pròpia amb dades a 31 de desembre de 2015.

Beneficiaris del SAAD II: Prestacions Econòmiques i Serveis

El 52% dels beneficis són d'atenció formal.

Prestacions per a l'atenció en l'entorn familiar: Atenció a gent gran i discapacitats.

Serveis residencials: Llar Residència, Residència gent gran, Prestació vinculada a Residència.

Servei d'atenció diürna: Centre de Dia gent gran, Prestació vinculada a Centre de Dia.

Servei d'atenció domiciliària: Servei d'Ajuda a Domicili (SAD), Teleassistència, Prestacions vinculades a Assistent Personal i a SAD.

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Elaboració pròpia amb dades a 31 de desembre de 2015.

Perfil dels beneficiaris del SAAD

Per gènere:

Per edat:

Total : 142.474

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Elaboració pròpia amb les dades acumulades fins a 31 de desembre de 2015.

Beneficiaris del SAAD a Catalunya i a l'Estat espanyol

Sol·licitants, persones elegibles i beneficiàries del SAAD a Catalunya i a l'Estat espanyol.

Font: IMSERSO (2015) "*Información Estadística del Sistema para la Autonomía y Atención a la Dependencia. Situación a 31 de Diciembre de 2015*".

Comparació amb altres territoris

Catalunya

el percentatge de **persones beneficiàries** del SAAD **en relació** al conjunt de la **població a Catalunya està per sobre de la mitjana de l'estat espanyol** (4,95% a Catalunya versus 4.52% a l'Estat espanyol).

però és la **5a comunitat autònoma** amb **més prestacions** econòmiques **per l'atenció en l'entorn familiar** (48,24%).

Persones beneficiàries del SAAD en relació a la població i distribució entre serveis i prestacions econòmiques per territoris:

	Beneficiaris del SAAD (% població total)	Serveis	Prestacions econòmiques en l'entorn familiar
Catalunya	**1,72%**	**51,76%**	**48,24%**
Madrid	1,57%	78,91%	21,09%
País Basc	2,35%	53,52%	46,48%
Andalusia	2,13%	67,22%	32,78%
Castella i Lleó	2,98%	77,62%	22,38%
Espanya	1,71%	64,10%	35,90%

Font: IMSERSO (2014) ***"Servicios sociales dirigidos a personas mayores en España. Diciembre de 2013"***

Indicadors clau

Projeccions

L'any 2051, el 30% de la població tindrà 65 anys o més a Catalunya. El 29% dels majors de 65 anys seran persones en situació de dependència al 2060. Al 2040 s'espera que la població de 85 anys o més s'hagi duplicat.

Sol·licituds i revisions del SAAD

484.880 sol·licituds de valoració inicials, essent el 82,68% de persones majors de 65 anys i el 63% dones. El 26% de les valoracions són de Grau III, un 31% són de Grau II i un 34% són de Grau I. Les revisions efectuades (184.243) tenen tendència a resultar en reducció del grau de dependència.

Prestacions del SAAD	2014	2015	Variació
Nombre de prestacions econòmiques i serveis	186.899	183.791	-1,66%
Nombre de serveis	84.262	87.072	3,33%
Nombre de prestacions econòmiques	102.637	96.719	-5,70%
Atenció residencial	21,29%	24,60%	3,31%
Atenció diürna	6,11%	6,58%	0,47%
Serveis d'atenció domiciliària	20,85%	20,54%	-0,31%

Perfil beneficiari del SAAD	2014	2015	Variació
Majors de 65 anys beneficiàries de prestacions del SAAD	110.891	106.964	-3,54%
	76,16%	75,08%	
Majors de 80 anys beneficiàries de prestacions del SAAD	83.526	80.731	-3,34%
	57,37%	56,67%	
Són **dones**	96.395	93.731	
	66,00%	67,00%	1,50%

2.2. OFERTA DE SERVEIS INSTITUCIONALS

2.2.1 Oferta de Serveis Residencials i Centre de Dia

- Volum i tipologia de places
- Serveis
- Centres
- Entitats

Places Residencials

Evolució històrica de places Residencials a Catalunya (1988-2015)

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials. Elaboració pròpia amb dades a 31 de desembre de 2015.

Volum i tipologia de places: Entitats

Places segons la naturalesa jurídica de l'entitat que les gestiona

	2014		2015	
	Residencials	Centre de Dia	Residencials	Centre de Dia
Entitat Pública	9.586	4.625	9.768	5.308
Entitat Priv. Social	13.669	3.641	14.128	4.010
Entitat Priv. Mercantil	35.175	8.954	34.761	8.939
TOTAL	58.430	17.220	58.657	18.257

Variació interanual

Residencials

Centre de Dia

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials. Elaboració pròpia amb dades a 31 de desembre de 2015.

Volum i tipologia de places: Entitats II

Places Residencials i Centre de Dia (2007-2015)

Places Residencials:

Places Centre de Dia:

Entitat Pública — Entitat Priv. Social — Entitat Priv. Mercantil — Població +80 anys (eix dret)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Variació 2007-2015
Residencials	**48.977**	**50.633**	**52.898**	**54.229**	**55.648**	**56.744**	**57.461**	**58.430**	**58.657**	**19,76%**
Entitat Pública	8.073	8.163	8.589	8.910	9.419	9.582	9.715	9.586	9.768	20,99%
Entitat Priv. Social	12.823	12.851	12.977	13.217	13.232	13.689	13.703	13.669	14.128	10,17%
Entitat Priv. Mercantil	28.081	29.619	31.332	32.102	32.997	33.473	34.043	35.175	34.761	23,78%
Centre de Dia	**12.426**	**13.230**	**13.988**	**14.921**	**15.666**	**16.556**	**16.985**	**17.220**	**18.257**	**46,92%**
Entitat Pública	3.566	3.765	3.959	4.157	4.337	4.562	4.669	4.625	5.308	48,85%
Entitat Priv. Social	2.602	2.645	2.730	2.989	3.199	3.410	3.487	3.641	3.685	41,62%
Entitat Priv. Mercantil	6.258	6.820	7.299	7.775	8.130	8.584	8.829	8.954	9.264	48,03%

Font: Departament de Benestar Social i Família. Registre d'Entitats, Serveis i Establiments de Serveis Socials. Elaboració pròpia amb dades a 31 de desembre de 2015.

Volum i tipologia de places: Model de provisió I

Places segons el model de provisió

		Oferta amb finançament públic								Total Pública		Oferta Privada		TOTAL
		Directa		Concertada		SAR/PSAD		PEVS						
2014	Places residencials	9.728	16,68%	6.747	11,57%	13.698	23,49%	6.958	11,93%	37.131	63,70%	21.163	36,30%	**58.294**
	Places atenció diürna	5.152	28,93%	454	2,54%	3.635	20,41%	281	1,57%	9.522	53,48%	8.282	46,51%	**17.804**
2015	Places residencials	9.768	16,65%	6.825	11,63%	12.831	21,88%	8.678	14,79%	38.102	64,95%	20.555	35,05%	**58.657**
	Places atenció diürna	5.308	29,07%	731	4,00%	2.916	15,97%	363	1,98%	9.318	51,03%	8.939	48,97%	**18.257**

Variació interanual del nombre de places segons model de provisió

Residencials

Centre de Dia

Font: Departament de Benestar Social i Família. Registre d'Entitats, Serveis i Establiments de Serveis Socials. Elaboració pròpia amb dades a 31 de desembre de 2015.
Nota: No inclou centres sociosanitaris per places residencials. SAR: Programa de Suport a l'Acolliment Residencial, PSAD: Programa de Suport a l'Acolliment Diürn. Oferta Pública Directa inclou places de l'ICASS (gestió pròpia o delegada i dels ens locals).

Volum i tipologia de places: Model de provisió II

Comparació amb altres territoris

Places Residencials

	Públiques	Privades	TOTAL
Catalunya	37.329	28.115	66.205
Madrid	22.007	29.515	51.526
País Basc	12.468	6.012	20.190
Andalusia	23.217	19.770	43.306
Castella i Lleó	15.294	29.354	44.648
Espanya	181.656	196.356	381.480

Places Centre de Dia

	Públiques	Privades	TOTAL
Catalunya	8.841	8.702	17.543
Madrid	7.811	7.071	14.882
País Basc	3.755	395	4.150
Andalusia	8.559	3.437	11.996
Castella i Lleó	2.255	2.599	4.854
Espanya	54.404	32.015	86.419

Font: IMSERSO (2012). Servicios sociales dirigidos a personas mayores en España. Diciembre de 2013. Madrid: Observatorio de Personas Mayores. Elaboració pròpia.

Serveis: Titularitat

Serveis per titularitat de l'entitat que els gestiona

	2014	2015	Variació
Residencials	**1101**	**1125**	**2,17%**
Entitat Pública	163	163	0,00%
Entitat Priv. Social	258	282	9,30%
Entitat Priv. Mercantil	680	680	0,00%
Centre de Dia	**879**	**907**	**3,18%**
Entitat Pública	215	225	4,65%
Entitat Priv. Social	163	151	-7,36%
Entitat Priv. Mercantil	500	531	6,20%

Serveis Residencials:

Serveis de Centre de Dia:

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials. Elaboració pròpia amb dades a 31 de desembre de 2015.

Centres Residencials: Grandària

El 30% dels centres tenen serveis residencials de 25 o menys places.
El 43% ofereixen serveis amb més de 50 places.

Distribució dels centres per nombre de places

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials. Elaboració pròpia amb dades a 31 de desembre de 2015.

Entitats

987 entitats operen al sector dels serveis Residencials i de Centre de Dia

86% són d'iniciativa privada (social o mercantil) al 2015

Entitats segons la seva naturalesa jurídica:

	2014	2015	Variació
Entitats	**993**	**987**	**-0,60%**
Entitat Pública	138	137	-0,70%
Entitat Priv. Social	196	197	0,50%
Entitat Priv. Mercantil	659	653	-0,90%

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials. Elaboració pròpia amb dades a 31 de desembre de 2015.

Indicadors clau

	2014	2015	Variació
Volum i provisió: places residencials			
Nombre de places residencials	58.430	58.657	0,38%
Oferta Pública de places residencials	63,69%	64,95%	1,26%
Oferta Privada de places residencials	36,31%	35,05%	-1,26%
Volum i provisió: places diürnes			
Nombre de places de Centre de Dia	17.220	18.257	6,00%
Oferta Pública de places de Centre de Dia	53,48%	51,03%	-2,45%
Oferta Privada de places de Centre de Dia	46,52%	49,97%	3,45%
Volum i titularitat dels serveis			
Serveis residencials	1101	1125	2,17%
Titularitat privada de serveis residencials	85,19%	85,51%	0,32%
Serveis diürns	879	907	3,18%
Titularitat privada de serveis de Centre de Dia	75,42%	75,19%	-0,23%
Volum i titularitat de les entitats			
Nombre d'entitats residencials i diürnes	890	987	10,00%
Entitats Públiques	222	137	-30,00%
Entitats Privades Social	150	197	31,33%
Entitats Privades Mercantil	518	653	26,00%

2.2. OFERTA DE SERVEIS DOMICILARIS

2.2.2. Oferta de Serveis d'Atenció Domiciliària (SAD) i Serveis de les Tecnologies de Suport i Cura (STSC)

- SAD: Usuaris
- SAD: Entitats
- SAD: Comparació amb altres territoris
- STSC: Usuaris

SAD: Actuacions

Evolució del nombre d'actuacions anuals del SAD als serveis socials

El **nombre d'actuacions del SAD**

s'ha incrementat un 233% des de l'any 2007.

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Mapa de Serveis Socials de Catalunya. Actualització de dades bàsiques 2013. Elaboració pròpia.

SAD: Actuacions (hores)

Evolució del nombre d'hores anuals del servei d'ajuda a domicili als serveis socials

Al **2015:**

- Es van oferir **8.027.620 hores de SAD,** un **increment** del **114%** respecte de 2007.
- Va haver **65.003 usuaris** amb una mitjana de **124 hores** per **usuari** (una mitja de **10h mensuals**).

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Mapa de Serveis Socials de Catalunya 2014 Elaboració pròpia.

SAD: Comparació amb altres territoris

Mitjana d'hores mensuals per usuari del servei d'ajuda a domicili (2013):

Font: IMSERSO (2014) *Servicios Sociales dirigidos a personas mayores en España. Diciembre 2013*. Elaboració pròpia.

SAD: Entitats

409 entitats de serveis d'ajuda a domicili

63 % mercantils 22% d'iniciativa **social 15% públiques**

Entitats amb serveis d'ajuda a domicili a Catalunya (2007-2015):

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Creixement
Entitat Pública	41	44	47	50	50	55	56	57	83	102%
Entitat Priv. Social	44	56	60	64	70	77	83	84	94	113%
Entitat Priv. Mercantil	87	111	145	169	193	216	239	242	255	193%
TOTAL	172	211	252	283	313	348	378	383	409	137%

Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials. Elaboració pròpia amb dades a 31 de desembre de 2015.

STSC: Usuaris

Serveis i persones ateses pel Servei de les Tecnologies de Suport i Cura - Teleassistència i Telealarma -

Al **2015:**

- Hi havia **152.690 serveis de STSC**, atenent a **181.033 usuaris**.
- El **97%** dels **usuaris** tenen **65 anys o més**.

En aquest context, servei s defineix com aparells instal·lats per llar, i que per tant comptem amb el servei de STSC. No confondre amb el serveis de STSC registrats a Catalunya, que són 22.
Font: Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Mapa de Serveis Socials de Catalunya 2015. Elaboració pròpia.

Indicadors clau

	2014/2015
Entitats proveïdores de SAD	
Nombre d'entitats proveïdores de SAD	409
Entitats **públiques**	14,67%
Entitats **privades**	85,33%
Entitats proveïdores de TLA	
Nombre d'entitats proveïdores de TLA	21
Provisió de serveis SAD	
Actuacions de SAD des de serveis socials	902.817
Persones ateses	181.033
Hores totals anuals	8.027.620
Hores anuals per usuari	123,50
Provisió de serveis TLA	
Serveis de TLA instal·lats	152.690
Persones ateses	181.033
Persones ateses +65 anys	97,43%

2.3. IMPACTE SOCIAL I ECONÒMIC

Beneficiaris directes e indirectes

3,90% de la **població de Catalunya** veuen la seva **vida** positivament **condicionada** pels **serveis Residencials i de Centre de Dia per a la gent gran**:

- **51.323 treballadors.**
  81.603 persones que tenen un membre de la llar familiar que hi treballa.
- **62.123 persones usuàries** dels serveis.
  98.775 persones de llars familiars que tenen una persona usuària del serveis.

Prop de **293.824 beneficiaris directes** (usuaris i treballadors) i **indirectes** (familiars d'usuaris i de treballadors) en total.

La **facturació** d'aquests serveis és **1.121.809.000 €** l'any 2014. D'aquests, l'administració en pot haver recuperat un **42%,** en concepte de (estimacions):

- **Seguretat Social: 288.543.835 €**
- **IRPF: 168.298.328 €**
- **Impostos (IVA, Societats i altres): 13.922.392**

Font: Idescat (2014) *Estadística econòmica dels centres i les entitats de serveis socials.* (consultat per obtenir el nombre de treballadors i persones usuàries – la suma dels usuàries dels serveis residencials i diürnes-. Els beneficiaries directes i el percentatge de la població condicionada son estimacions pròpies.
Per obtenir el nombre de persones que tenen un membre de la llar familiar que treballa al sector s'ha multiplicat el nombre de treballadors per 1,59. De manera anàloga, per calcular el nombre de persones de llars familiars que tenen una persona usuària dels serveis, es multiplica el nombre d'usuaris també per 1,59.
***No tots els usuaris paguen IVA, ja que aquells que tenen serveis en entitats sense afany de lucre, el servei pot estar exempt d'IVA.**

3. RESULTATS DE L'ENQUESTA ACRA 2016

3.1. CENTRES I SERVEIS: OFERTA

3.2. USUARIS

3.3. AJUST OFERTA-DEMANDA

3.4. DADES ECONÒMIQUES

3.5. OCUPACIÓ LABORAL

3.6. ALTRES DADES DEL CENTRE

B1- B2.4 – B 5 CENTRES

Estructura Física
(m2, m2 exterior, antiguitat edifici ...)

Altres
Canals comunicació, estàndards qualitat, mesures satisfacció, sistema informàtic de gestió, Etc.

Carac. Bàsiques
(municipi, naturalesa jurídica de l'entitat, # serveis...)

Activitats

Gestió serveis complementaris
(cuina, bugaderia...)

Usuaris
Visites, procedència, ús de serveis sanitaris, altres característiques: cadires de rodes, sondes, subjeccions..

B2.1-3 SERVEIS

Oferta
places

Ajust oferta-demanda
grau d'ocupació, llista d'espera, estada mitjana, rotació

Usuaris
Edat, gènere, grau de Dependència, MM

B3 FINANCER

preus del servei, tipus d'IVA, ingressos, despeses, costos, pagaments d'impostos

B4 TREBALLADORS

treballadors per tipus contracta, gènere i categoria; absentisme; ràtios de personal, retribucions salarials

L'enquesta ACRA 2016 s'ha enviat a 559 centres, l'han respost:

	Enq ACRA	Enquesta Incompleta	Enquesta Completa
Entitats	181	125	65
Centres (Enquestes)	**208 (40%)**	**157 (31%)**	**78 (18%)**
Serveis	280	267	137
Residencials	154	148	69
Centre de Dia	106	101	59
SAD	20	18	9

Malgrat les 208 respostes, només el **18%** del centres socis d'ACRA l'han respost **completament**. Els blocs amb menys resposta són el financer i de treballadors.

Enquesta ACRA 2016

Enquesta Incompleta

Enquesta Completa

Residencials Centre de Dia SAD

Número de serveis per centre

La majoria dels **centres** que han respost l'enquesta ofereixen **un o dos serveis**.

3.1. CENTRES I SERVEIS: OFERTA, basat en 157 respostes.

- Centres i serveis
- Per naturalesa jurídica
- Per territori
- Per grandària
- Gestió dels serveis complementaris
- Participació i comunicació
- Altres dades d’interès

Serveis per naturalesa jurídica

Naturalesa jurídica del servei:

	Residencials		Centre de Dia		SAD	
	Serveis	%	Serveis	%	Serveis	%
Públic	20	14%	20	20%	1	6%
Privat	128	86%	81	80%	17	94%
TOTAL	148	100%	101	100%	18	100%

Més del 80% de les respostes són de **serveis privats**, la majoria gestionats per **entitats privades d'iniciativa mercantil**.

Naturalesa jurídica de l'entitat que gestiona el servei:

	Residencials		Centre de Dia		SAD	
	Serveis	%	Serveis	%	Serveis	%
Entitat Pública	10	7%	5	5%	1	6%
Entitat Priv.Social	53	36%	38	38%	8	44%
Entitat Priv.Mercantil	85	57%	58	57%	9	50%
TOTAL	148	100%	101	100%	18	100%

Serveis per territori

Serveis per territori

	Residencials		Centre de Dia		SAD	
	Serveis	%	Serveis	%	Serveis	%
Barcelona	106	72%	66	65%	11	61%
Girona	13	9%	10	10%	2	11%
Lleida	11	7%	8	8%	2	11%
Tarragona	18	12%	17	17%	3	17%
TOTAL	148	100%	101	100%	18	100%

Entre les respostes, la majoria dels serveis es concentren a la província de **Barcelona**. No obstant, aquestes respostes representen entre el **26-28% dels serveis oferts** a **Barcelona** per entitats sòcies d'ACRA.

A **Tarragona** les respostes de l'enquesta representen el **50% dels serveis oferts** per entitats sòcies d'ACRA. A **Girona** aquesta xifra supera el **30%**.

Serveis per grandària

Del servei

	Residencials		Centre de Dia	
	Serveis	%	Serveis	%
Menys de 25	26	18%	65	64%
Entre 26 i 50	32	22%	28	28%
Entre 51 i 75	32	22%	3	3%
Entre 76 i 100	31	21%	4	4%
Més de 100	27	18%	1	1%
TOTAL	148	100%	101	100%

El **40%** dels serveis residencials que han respost són de **menys de 50 places**, però només el **30%** estan a centres de **menys de 50 places**. Aquesta tendència també la trobem en els Centres de Dia.

Del centre que gestiona el servei

	Residencials		Centre de Dia	
	Serveis	%	Serveis	%
Menys de 25	14	9%	12	12%
Entre 26 i 50	32	22%	19	19%
Entre 51 i 75	21	14%	15	15%
Entre 76 i 100	25	17%	14	14%
Més de 100	56	38%	41	41%
TOTAL	148	100%	101	100%

Estructura del Centre

La grandària mitjana dels centres és...

	Edifici	Exteriors
<50 places	1204 m²	980 m²
50-100 places	2678 m²	939 m²
>100 places	4813 m²	2821 m²

El centre és de...

El **75%** dels centres han estat construïts a partir de **1980**. No obstant, l'edifici més antic és de **1640** i el més nou de **2013**.

3.2. USUARIS, basats en 112 respostes.

- Perfil dels usuaris
- Estada mitjana i rotació
- Característiques
- Procedència i visites
- Altres dades d’interès

Perfil I: Gènere i Edat

Residencials ***Centre de Dia*** ***SAD***

Perfil d'usuaris per gènere:

Perfil d'usuaris per edat:

El **67%** dels usuaris dels serveis **Residencials són dones**, el **69%** als **Centres de Dia** i el **56%** de **SAD**.

El **75%** dels usuaris Residencials tenen més de **80 anys**. Dels usuaris de serveis de Centres de Dia, **66%** són majors de 80 anys. En **SAD**, només el **49%** dels usuaris supera els **80 anys.**

Perfil II: Usuaris amb deterioramen cognitiu greu

Usuaris amb discapacitat intel·lectual, malaltia mental o altres condicions de salut que afecten el seu funcionament mental i per tant no poden prendre decisions de la vida quotidiana amb plenes capacitats

(S'inclouen usuaris amb diagnòstics com alzheimer, demència i altres patologies que afecten la capacitat intel·lectual per prendre decisions que altrament prendria amb absència d'aquella patologia)

Mitja del percentatge d'usuaris amb deterioramen cognitiu greu per serveis

Perfil III: Serveis Institucionals

	Mitjana de la proporció d'usuaris per centre amb servei(s)		
	Residencials	Residencials i Centre de Dia	Centre de Dia
Nombre d'ingressos hospitalaris (*)	20	27	2
Nombre d'atencions d'urgències hospitalàries (*)	35	68	1
Nombre d'usuaris amb incontinència urinària	40%	46%	13%
Nombre d'usuaris amb incontinència fecal	24%	17%	2%
Nombre d'usuaris amb incontinència urinària i fecal	29%	38%	9%
Nombre d'usuaris amb sondes	2%	2%	0%
Nombre d'usuaris amb cadires de rodes	33%	46%	6%
Nombre de caigudes dels usuaris (*)	73	110	6
Nombre de subjeccions mecàniques	13%	15%	10%
Nombre de subjeccions farmacològiques	10%	13%	10%
Nombre de voluntats anticipades	3%	3%	1%

DADES NOVES: útils per afinar les estimacions del cost per plaça!

(*) En aquest cas és la mitja d'usuaris per centre; no és la mitja de la proporció d'individus per centre.

Perfil IV: Serveis Institucionals

Freqüència de visites que reben els usuaris:

	Mitjana de centres:			
	Tots	Residencials	Residencials i Centre de Dia	Centre de Dia
El percentatge d'usuaris que van rebre visites diàries o "un dia sí, un dia no" és	28%	19%	33%	0%
El percentatge d'usuaris que van rebre visites 1 o 2 vegades per setmana és	32%	50%	33%	0%
El percentatge d'usuaris que van rebre visites 2 o 3 cops al mes és	20%	26%	18%	1%
El percentatge d'usuaris que van rebre menys de 2 visites al mes és	13%	14%	13%	13%
El percentatge d'usuaris que mai van rebre visites és	8%	4%	5%	62%

Schmitz and Stroka (2014) assenyalen que la *distància entre la residència i els familiars* i el *preu* com a factors decisiu en la tria de residències. L'enquesta indica la importància de la distància, ja que **només el 5% dels usuaris** tenen els familiars a municipis "**allunyats**". Només el **8%** dels usuaris, de mitjana, als centres residencials no reben visites de familiars o amics.

Procedència dels usuaris del centre:

	Mitjana de centres:			
	Tots	Residencials	Residencials i Centre de Dia	Centre de Dia
El percentatge d'usuaris que provenen del mateix municipi és	64%	63%	60%	90%
El percentatge d'usuaris que provenen de municipis veïns (fins a 40min entre el centre i el seu municipi) és	31%	36%	36%	19%
El percentatge d'usuaris que provenen de municipis allunyats del centre (més de 40min entre el centre i el seu municipi) és	5%	6%	7%	0%

Perfil d'usuaris de Serveis Domiciliaris

Tipologia de **finançament** dels usuaris:

Necessitem més respostes per oferir aquesta informació per territori o naturalesa jurídica de l'entitat que gestiona aquests serveis!

Dels **20** serveis de SAD, hi ha **3.263 usuaris atesos** al 2015. Gairebé el **60%** s'han finançat amb fons **privats** i un **40% viuen sols**.

Usuaris de **SAD** que conviuen sols o amb algú:

	Min	Max	Mitja
Sols	11%	100%	40%
Amb algú	20%	100%	60%

3.3. AJUST OFERTA-DEMANDA

- Grau d’ocupació dels serveis
- Llista d’espera dels serveis
- Estada mitjana i rotació

Serveis Institucionals I

Grau d'ocupació dels serveis

	Número de places disponibles	Número de places ocupades	Grau d'ocupació
Residencials	10290	9341	91%
Centre de Dia	2321	1598	69%

L'ocupació a serveis residencials és gairebé **plena**, en serveis de centre de dia no arriba al **70%**. La majoria **d'usuaris en llista d'espera**, ho són per places **públiques**.

Més respostes permetrien un anàlisi per territori, grandària del centre i naturalesa jurídica de l'entitat.

Llista d'espera

	Total d'usuaris en llista d'espera			
	Residencials	%	Centre de Dia	%
Públiques	7534	90%	762	87%
Privades	833	10%	109	13%
TOTAL	8367	100%	871	100%

Serveis Institucionals II

L'ocupació a **RA** de places públiques, concertades i col·laboradores és gairebé **plena**, superant el **95%**. El **75%** de les places **privades** estan **cobertes**.

Els **Centres de Dia**, les xifres contrasten: no **assoleixen plena ocupació**, fins i tot hi ha un **7%** de places públiques disponibles. L'ocupació a les places privades no arriba al **49%**.

Estada mitjana i rotació

Estada mitjana i rotació (núm de baixes / núm d'usuaris)

	Residencials		Mitjana	Mitjana
	RA	LR	Residencials	Centres de Dia
Estada mitjana (dies)	944	934	943	383
Índex de rotació	45%	38%	41%	36%

De mitjana, els usuaris a les residències hi estan **més de 4 anys i mig**, en el **74%** dels casos la baixa és per **defunció**. Als centres de dia, l'estança mitja és de **dos anys i escàs**. La rotació al sector està entorn el **36%.**

Motius de les baixes Residencials

Motius de les baixes de Centre de Dia

Ocupació de SAD

	Mitjana d'hores	Màxim	Mínim
Hores d'atenció	24925	99600	24
Hores no cobertes	705	2500	10

Les **20** entitats proveïdores de serveis de SAD que han respost l'enquesta han atès un total de **3263** usuaris al **2015**: el **34%** s'han finançat amb **fons públics**, el **49%** amb **privats** (i el tipus finançament del **17%** restant no el coneixem). De mitjana, aquestes entitats han atès **233** usuaris a l'any, i un **3%** de les hores **no han estat cobertes**.

Usuaris i finançament de SAD

	Mitjana d'usuaris per servei	Totals
Usuaris finançats amb fons públics	224	1120
Usuaris finançats amb fons privats	131	1576
Usuaris atesos en el 2015	233	3263

3.4. DADES ECONÒMIQUES, basats en 75 respostes.

- Comptes econòmics
- Estructura de costos
- Ingressos
- Costos
- Anàlisi Potencial

Comptes Econòmics

Ingressos i Despeses Totals, per tipologia de centre

	Residencial	Residencial i Centre de Dia	Centre de Dia
Ingressos totals	24.090.838	76.618.393	1.847.544
Despesa total per tipologia (en euros)			
Personal propi (excepte neteja i restauració)	12.005.801	35.754.847	1.000.335
Personal de neteja propi	702.232	3.921.305	34.210
Personal de restauració propi	421.983	718.441	0
Serveis subcontractats (neteja, bugaderia, manteniment, etc)	1.908.730	8.185.614	186.438
Compres, arrendament i serveis (gestoria, assegurances, etc)	4.835.017	14.430.168	288.943
Amortització	1.162.771	2.824.564	2.385
Pagaments totals (en euros)			
Seguretat Social	3.239.425	10.254.726	312.744
IRPF	687.885	2.774.462	75.845
IVA	109.054	621.398	23.469
Imposto de Societats	150.070	510.522	0
# centres	**16**	**41**	**9**
# places	**1053**	**4810**	**273**

Les dades d'entitats de SAD o SAD+serveis Residencials, no s'han inclòs perquè el baix nombre de centres pot facilitar la identificació.

Despeses/Ingressos – Centres Residencials

Percentatge de despeses respecte a ingressos per a Centres Residencials,

comparació amb les dades l'estadística de centres i entitats de serveis socials al 2014

Font: Construcció pròpia amb dades de Idescat ***Estadística econòmica dels centres i de les entitats de serveis socials*** (2014) i Enquesta ACRA 2016

En comparació als percentatges obtinguts amb **323 centres** de **tota Catalunya** que representen les dades IDESCAT, els **centres d'ACRA** residencials tenen un **percentatge major de despeses de personal, en menor mesura el percentatge d'amortització també es superior.**

Despeses/Ingressos - Centres Residencials i Centre de Dia

Percentatge de despeses respecte a ingressos per a Centres Residencials i Centres de Dia

comparació amb les dades l'estadística de centres i entitats de serveis socials al 2014

Font: Construcció pròpia amb dades de Idescat ***Estadística econòmica dels centres i de les entitats de serveis socials*** (2014) i Enquesta ACRA 2016

En comparació als percentatges obtinguts amb **1128 centres** de **tota Catalunya** que representen les dades IDESCAT, els **centres d'ACRA** amb serveis Residencials i de Centre de Dia tenen un **percentatge major de personal**.

Despeses/Ingressos – Centre de Dia

Percentatge de despeses respecte a ingressos per a Centres de Dia

comparació amb les dades l'estadística de centres i entitats de serveis socials al 2014

Font: Construcció pròpia amb dades de Idescat ***Estadística econòmica dels centres i de les entitats de serveis socials*** (2014) i Enquesta ACRA 2016

En comparació als percentatges obtinguts amb **178 centres** de **tota Catalunya** que representen les dades IDESCAT, els centres d'ACRA amb **serveis de Centre de Dia** tenen un percentatge major de personal i impostos. L'amortització és inferior al percentatge de l'IDESCAT.

Ingressos per serveis privats: preus

Preu mig de les places, per servei i tipologia, i l'IVA aplicat en els serveis

	Preu mitjà de la plaça (en euros)	# resp
RA GIII Individual	2212	79
RA GIII Doble	2013	92
RA GII Individual	2094	77
RA GII Doble	1911	89
RA GI Individual	2028	76
RA GI Doble	1831	89
RA Sense Grau Individual	1967	65
RA Sense Grau Doble	1818	72
LR Individual	1857	10
LR Doble	1788	10
CD	847	70
*Transport	157	13
SAD (hores)	20	15

Tipologia d'IVA

Serveis Residencials

Serveis de Centre de Dia

4% d'IVA 10% d'IVA No s'aplica IVA

**El preu del transport es dels centres amb servei de Centre de Dia.*
NOTA: Tots els preus son mensuals excepte SAD que es per hores.

Costos

Costos estimats per servei

	Preu mig	Cost referència Generalitat	Cost mig reportat
RA Grau I	1951	1384	
RA Grau II	2285	1595	1714
RA Grau III	2407	1869	
RA	2214	1616	
LR	1797	847	1832
CD	843	617	585
# resp	75 (18%)		

NOTA ACRA: El cost mig calculat creiem que està molt esbiaxat per les respotes i no representa les dades reals de Catalunya. Proposem eliminar-ho o deixar-lo en gris claret

Només **20 centres** han reportat que tenen calculat el **cost per plaça** dels serveis que ofereixen.

L'enquesta podria permetre el càlcul. El càlcul per territori naturalesa jurídica (del servei i/o entitat) i grandària de centre, permet als centres una comparació amb centres més similars (benchmarking).

Factors influents en el cost

*Hi ha **economia d'escala**? A més places, baixa el cost de la plaça? Hi ha economies d'escala entre serveis (i.e. oferir mix de serveis permet reduir el cost de les places)?*
Més dades podrien permetre conèixer la relació entre el número de places i el cost de la plaça.

*Més **qualitat**, **augmenta el cost** de la plaça?*
Més dades de llistes d'espera, rotació, estades mitjanes podrien aproximar la qualitat, i ens permetria comprovar com aquesta es relaciona amb el cost. Altres dades com metres quadrats, espais exteriors pels residents, activitats amb familiars permetrien aproximar altres dimensions de la qualitat.

***Pagar als treballadors per sobre de conveni, augmenta o disminueix** el cost de la plaça?*
***Contractar més treballadors** dels que estableixen les ràtios **incideix en el cost** de la plaça?*
Més dades podrien permetre conèixer la relació entre el número treballadors (o els seus salaris) i el cost de la plaça.

*Com afecta al **cost** la **naturalesa jurídica** de l'entitat gestora? I el **territori** on se situa el centre?*
Més dades podrien permetre conèixer la relació entre el número de places i el cost de la plaça.

*Més enllà de l'edat i el gènere, quines **característiques** dels **usuaris afecten el cost**: **cadires de rodes**, **subjeccions**, **incontinències**...?*
Més dades podrien permetre conèixer la relació entre el número de places i el cost de la plaça.

*La **gestió informatitzada**, pot ajudar a **disminuir costos**?*
Més dades podrien permetre conèixer la relació entre la gestió informatitzada i el cost de la plaça.

Factors influents en el preu i grau d'ocupació

La distància dels centres respecte als centres urbans influeix en el preu?
Sabem la preferència dels usuaris per centres propers, per tant els centres més propers a nuclis urbans tenen en compte aquesta avantatge per establir el preu?

*Realitzar **activitats fora** dels centre i convidar els **familiars** a activitats especials, **afecta al preu**? Aspectes de qualitat com els **m² per plaça**, **tipologia habitacions** o **espais exteriors augmenten el preu** de les places? I afecten l'ocupació i la llista d'espera?*
La qualitat del centre és un factor clau per establir preus? O serveix per assegurar l'ocupació?

*Disposar d'**estàndards de qualitat** i **canals de comunicació** permeten **augmentar el preu? Com afecten els canals de comunicació a la taxa d'ocupació**?*
Quin rol tenen els mitjans de comunicació en l'ocupació i el preu?

*Recollir **mesures de satisfacció** afecta al **motius de les baixes**? I a la **taxa d'ocupació**?*
Quina és la relació entre la satisfacció i l'estada. Aquest àmbit qualitatiu es reflecteix en el preu ? I l'ocupació?

Més dades, ens permetran donar resposta a totes aquestes qüestions (i d'altres) cabdals pel sector!!

3.5. OCUPACIÓ LABORAL, basats en 82 respostes

- Volum de treballadors
- Hores contractades i absentisme
- Retribucions dels treballadors

Volum de treballadors I

Pes de les diverses categories professionals en el sector

Els centres d'ACRA que han resposta l'enquesta donen feina a **4.130** treballadors, que equival a **2.268** jornades completes. **95%** són **assalariats** al sector i tan sols un **4%** **autònoms**.

56% són **auxiliars de gerontologia (tècnics auxiliars)**

Volum de treballadors II

Volum de treballadors segons categoria professional i tipus de contracte:

		Personal assalariat					
		Fix			Temporals		
	# resp	Min	Max	Mitja	*Min*	*Max*	Mitja
Direcció	68 (16%)	*1%*	*17%*	**3%**	*0%*	*9%*	**0%**
Tècnics		*4%*	*71%*	**16%**	*1%*	*27%*	**4%**
Auxiliars		*17%*	*78%*	**40%**	*3%*	*49%*	**12%**
Neteja		*2%*	*18%*	**7%**	*1%*	*15%*	**2%**
Altres		*1%*	*30%*	**7%**	*1%*	*17%*	**7%**

		Personal Autònom i Titular						Altres		
		Autònoms Externs			Extern d'altres empreses			No remunerats		
	# resp	*Min*	*Max*	Mitja	*Min*	*Max*	Mitja	*Min*	*Max*	Mitja
Direcció	68 (16%)	*0%*	*14%*	**0%**	*0%*	*0%*	**0%**	*0%*	*0%*	**0%**
Tècnics		*0%*	*0%*	**0%**	*1%*	*21%*	**1%**	*0%*	*0%*	**0%**
Auxiliars		*0%*	*0%*	**0%**	*0%*	*14%*	**0%**	*0%*	*2%*	**0%**
Neteja		*0%*	*0%*	**0%**	*1%*	*46%*	**1%**	*0%*	*0%*	**0%**
Altres		*0%*	*10%*	**0%**	*5%*	*38%*	**2%**	*0%*	*0%*	**0%**

Els auxiliars **assalariats fixos**, seguits (amb distància) dels tècnics són els perfils professionals amb **més pes** al sector. Només **neteja** i **altres** perfils tenen **personal subcontractat**.

Volum de treballadors III: Tècnics i Auxiliars

Percentatge de treballadors per tipus de contracte: Tècnics i Auxiliars

Tant en **tècnics** com en **auxiliars**, més del **70%** dels treballadors són **fixos**. Els treballadors **temporals** no arriben al **25%**. Pràcticament no hi ha auxiliars externs.

Volum de treballadors IV: Neteja i Altres

Percentatge de treballadors per tipus de contracte: Neteja i Altres

També el personal de **neteja** i d'**altres categories professionals** tendeixen a ser **fixos** (+65%).

No obstant, en neteja gairebé el **10%** és temporal i el **17%** en altres.

Volum de treballadors V

Per gènere i per tipus de jornada laboral:

	Direcció	Tècnics	Auxiliars	Neteja	Altres
Dones	**74%**	**87%**	**89%**	**95%**	**70%**
Temps complet	**78%**	**48%**	**78%**	**71%**	**60%**
Dones a temps complet	**57%**	**44%**	**70%**	**67%**	**45%**

El sector és **FEMENÍ** i amb **contractes a temps complet**, segons han respost els socis a l'enquesta. Les categories professional amb més **dones** són **auxiliars** i **neteja** (entorn el **90%**). Tot i que amb menor mesura que auxiliars i neteja, les **dones** també **predominen** en la **direcció**.

A **totes les categories**, excepte en tècnics, hi predominen els contractes a **temps complet**. Per **direcció, neteja i auxiliars** la xifra s'acosta al **80%**.

Hores Contractades i Absentisme I

Hores contractades i absentisme

		Mitjana d'hores contractades anuals			Mitjana d'hores d'absentisme anuals		
	# resp	Min	Max	Mitja	Min	Max	Mitja
Direcció	70 (16%)	*225*	*5376*	**2135**	*0*	*64*	**5**
Tècnics		*1200*	*30530*	**11495**	*8*	*1830*	**371**
Auxiliars		*4659*	*166656*	**44193**	*11*	*7801*	**1913**
Neteja		*900*	*41216*	**9294**	*12*	*3792*	**592**
Altres		*344*	*24791*	**7267**	*8*	*1731*	**117**

		Ràtio d'absentisme reportat			Ràtio d'abentisme calculat		
	# resp	Min	Max	Mitja	Min	Max	Mitja
Direcció	70 (16%)	*0,00*	*0,04*	**0,03**	*0,00*	*0,04*	**0,00**
Tècnics		*0,00*	*0,09*	**0,04**	*0,00*	*0,09*	**0,01**
Auxiliars		*0,00*	*0,33*	**0,07**	*0,00*	*0,12*	**0,04**
Neteja		*0,00*	*0,19*	**0,06**	*0,00*	*0,14*	**0,03**
Altres		*0,00*	*0,19*	**0,05**	*0,00*	*0,09*	**0,03**

El percentatge **d'absentisme reportat és superior al que hem calculat,** no obstant el percentatge de respostes de centres que tenien calculat la ràtio és escàs (40% del total de respostes en aquestes qüestions)**. Els auxiliars són els treballadors amb més absentisme, entorn un 4%.**

Hores Contractades i Absentisme II

De **50** centres que han respost, el **48%** considera que una ràtio d'absentisme per sobre de **5%** és **elevada**.

Formació

El centre que dedica més (menys) hores de formació fa 6775 hores (10 hores) per tots els seus treballadors.

De mitja, els centres ofereixen **64 hores anuals de formació per treballador** (treballador mesurat com a jornades completa).

Ràtios de treballadors

Ràtios de treballadors per categories professionals i per tipus de serveis:

	Residencials	Residencials i Diürnes	Diürnes
Personal Directe: Auxiliars de Gerontologia	0,4	0,3	0,2
Personal Directe: Tècnics	0,1	0,2	0,1
Personal Indirecte	0,2	0,2	0,1
# resp	6	14	4

L'escàs número de respostes pel que fa a ràtios no es permeten cap conclusió, tot i que assenyalen que les ràtios estan per sobre de l'establert per la generalitat.

Ràtios per ....

Naturalesa jurídica de l'entitat que gestiona el servei

	Entitats Públiques	Entitats Priv.Social	Entitats Priv.Mercantil
Personal Directe: Auxiliars de Gerontologia	0,4	0,3	0,3
Personal Directe: Tècnics	0,1	0,1	0,1
Personal Indirecte	0,2	0,1	0,1
# resp	2 (10%)	6 (6%)	17 (6%)

Territori

	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
Personal Directe: Auxiliars de Gerontologia	0,3	0,4	0,3	0,3
Personal Directe: Tècnics	0,2	0,1	0,1	0,1
Personal Indirecte	0,1	0,2	0,2	0,1
# resp	14 (4%)	3 (8%)	1 (3%)	7 (23%)

Grandària

	Menys de 25	Entre 26 i 50	Entre 51 i 75	Entre 76 i 100	Més de 100
Personal Directe: Auxiliars de Gerontologia	0,2	0,2	0,4	0,3	0,3
Personal Directe: Tècnics	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
Personal Indirecte	0,1	0,1	0,2	0,1	0,2
# resp	2 (3%)	6 (5%)	5 (6%)	3 (4%)	9 (10%)

Retribucions dels treballadors: Auxiliars

En el **64%** dels centres, els auxiliars cobren segon conveni, i en un **36%** per **sobre**. Destaquem que el **12%** paga **més del 2,6%** del que marca el **conveni**.

A Tarragona el percentatge de centres que paga **per sobre de conveni** és més elevat, el **40%.**

Retribucions dels treballadors: Auxiliars

Per naturalesa jurídica de l'entitat que gestiona el servei

Per territori

	Entitat Pública	Entitat Priv.Social	Entitat Priv.Mercantil	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
Conveni	67%	63%	69%	71%	50%	67%	60%
Fins 2,5% més		4%	13%	2%	25%		27%
Entre 2,6% i 5%		17%	10%	12%	13%		13%
Entre 5,1% i 7,5%		8%	2%	4%		33%	
Entre 7,6% i 10%	33%	4%		4%			
Més de 10%		4%	6%	6%	13%		
# resp	3 (14%)	24 (24%)	48 (16%)	59 (15%)	8 (21%)	3 (8%)	15 (48%)

Per grandària

	Menys de 25	Entre 26 i 50	Entre 51 i 75	Entre 76 i 100	Més de 100
Conveni	88,9%	76,5%	75,0%	50,0%	58,0%
Fins 2,5% més		11,8%		10,0%	13,0%
Entre 2,6% i 5%		5,9%	12,5%	10,0%	19,0%
Entre 5,1% i 7,5%				10,0%	6,0%
Entre 7,6% i 10%	11,1%				3,0%
Més de 10%		5,9%	12,5%	20,0%	
# resp	9 (14%)	17 (13%)	8 (10%)	10 (15%)	31 (35%)

Retribucions dels treballadors: Responsable Higiènic-Sanitari

Responsable Higiènic-Sanitari

- Conveni, salari base de 1.296,21€
- Fins a 2,5% mes del conveni, salari base entre 1.296,21€ i 1.328,61€
- Entre 2,6% i 5% mes del conveni, salari base entre 1.328,21€ i 1.361,02€
- Entre 5,1% i 7,5% mes del conveni, salari base entre 1.361,02€ i 1.393,42€
- Entre 7,6% i 10% mes del conveni, salari base entre 1.393,42€ i 1.425,83€
- Mes del 10,1% del conveni, salari base major a 1.425,83€

En el **24%** dels centres, els treballadors higiènic-sanitari cobren segons **conveni**, i en un **76%** per **sobre**.

El **81%** dels centres **d'entitats d'iniciativa privada social** paga **més del 10%** del que estableix el **conveni**.

Retribucions dels treballadors: Responsable Higiènic-Sanitari

Per naturalesa jurídica de l'entitat que gestiona el servei

Per territori

	Entitat Pública	Entitat Priv.Social	Entitat Priv.Mercantil	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
Conveni	100%	5%	28%	25%	25%		21%
Fins 2,5% més		10%	17%	32%	13%	33%	36%
Entre 2,6% i 5%			4%	5%			
Entre 5,1% i 7,5%		5%	4%	5%			7%
Entre 7,6% i 10%			15%	11%			14%
Més de 10%		81%	30%	48%	63%	67%	21%
# resp	2 (10%)	21 (21%)	46 (15%)	44 (14%)	8 (21%)	3 (8%)	14 (45%)

Per grandària

	Menys de 25	Entre 26 i 50	Entre 51 i 75	Entre 76 i 100	Més de 100
Conveni	43%	46%	25%	10%	13%
Fins 2,5% més	29%	23%	13%		13%
Entre 2,6% i 5%			13%		3%
Entre 5,1% i 7,5%				10%	6%
Entre 7,6% i 10%		8%		10%	16%
Més de 10%	29%	23%	50%	70%	48%
# resp	7 (11%)	13 (10%)	8 (10%)	10 (15%)	31 (35%)

Retribucions dels treballadors: Infermers

El personal d'infermeria del **67%** dels centres cobra per **sobre** de **conveni**. Destaquem que el **42%** dels centres es cobra **més del 10%** del que estableix el conveni.

De les entitats privades **d'iniciativa social**, un **63%** dels centres paguen **més** d'un **10%** del que estableix el **conveni**.

Retribucions dels treballadors: Infermers

Per naturalesa jurídica de l'entitat que gestiona el servei

Per territori

	Entitat Pública	Entitat Priv.Social	Entitat Priv.Mercantil	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
Conveni	100%	4%	43,48%	33%	25%		43%
Fins 2,5% més		13%	8,70%	6%	13%	33%	14%
Entre 2,6% i 5%		8%	2,17%	4%			7%
Entre 5,1% i 7,5%		8%		2%	13%		
Entre 7,6% i 10%		4%	6,52%	6%			7%
Més de 10%		63%	39,13%	48%	50%	66%	29%
# resp	3 (14%)	24 (24%)	46 (15%)	48 (15%)	8 (21%)	3 (8%)	14 (45%)

Per grandària

	Menys de 25	Entre 26 i 50	Entre 51 i 75	Entre 76 i 100	Més de 100
Conveni	50%	56%	50%	10%	19%
Fins 2,5% més	13%	6%		30%	6%
Entre 2,6% i 5%					10%
Entre 5,1% i 7,5%		6%			3%
Entre 7,6% i 10%	13%				10%
Més de 10%	25%	31%	50%	60%	52%
# resp	8 (13%)	16 (12%)	8 (10%)	10 (15%)	31 (35%)

Retribucions dels treballadors: Altres

Els treballadors del **50%** dels centres en la categoria d'Altres cobren el que estableix el **conveni**. En les entitats privades d'iniciativa social és el **64%.** El **52%** dels centres de **més de 100 places,** i el **50%** a **Girona** paguen per **sobre de conveni**.

Retribucions dels treballadors: Altres

Per naturalesa jurídica de l'entitat que gestiona el servei

Per territori

	Entitat Pública	Entitat Priv.Social	Entitat Priv.Mercantil	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
Conveni	67%	64%	47%	57%	25%	50%	57%
Fins 2,5% més		5%	19%	11%	13%		21%
Entre 2,6% i 5%		5%	2%	2%	13%		
Entre 5,1% i 7,5%		9%	16%	11%	25%		14%
Entre 7,6% i 10%	33%	18%	7%	14%		50%	7%
Més de 10%			9%	5%	25%		
# resp	3 (14%)	22 (22%)	43 (14%)	44 (14%)	8 (21%)	2 (5%)	14 (45%)

Per grandària

	Menys de 25	Entre 26 i 50	Entre 51 i 75	Entre 76 i 100	Més de 100
Conveni	29%	73%	50%	56%	48%
Fins 2,5% més	14%	13%	25%	22%	7%
Entre 2,6% i 5%	14%				3%
Entre 5,1% i 7,5%		7%			28%
Entre 7,6% i 10%	29%		13%	22%	10%
Més de 10%	1430%	7%	13%		3%
# resp	7 (11%)	15 (11%)	8 (10%)	9 (13%)	29 (33%)

Retribucions dels directius

Salaris dels directius:

Els directius del **73%** dels centres cobra per sobre de **30.000€ anuals,** havent un **34%** dels directius que cobra **40.000€ anuals o més.**

De mitja, el **6%** dels sous dels directius corresponen a objectius

Retribucions dels directius

Per naturalesa jurídica

	Entitat Pública	Entitat Priv.Social	Entitat Priv.Mercantil
Entre 20.00€ i 25.000€		4%	20%
Entre 25.001 i 30.000€	33%	11%	11%
Entre 30.001€ i 35.000€	33%	11%	22%
Entre 35.001 i 40.000€	33%	18%	27%
Més de 40.000€		57%	20%
# resp	3 (1%)	28 (28%)	45 (15%)

Per territori

	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
Entre 20.00€ i 25.000€	15%	13%		8%
Entre 25.001 i 30.000€	8%		67%	23%
Entre 30.001€ i 35.000€	17%	25%		23%
Entre 35.001 i 40.000€	25%	13%	33%	23%
Més de 40.000€	35%	50%		23%
# resp	52 (16%)	8 (21%)	3 (8%)	13 (42%)

Per grandària

	Menys de 25	Entre 26 i 50	Entre 51 i 75	Entre 76 i 100	Més de 100
Entre 20.00€ i 25.000€	25%	33%			6%
Entre 25.001 i 30.000€	13%	11%	11%	20%	10%
Entre 30.001€ i 35.000€	38%	17%	11%		23%
Entre 35.001 i 40.000€	25%	6%	56%	30%	23%
Més de 40.000€		33%	22%	50%	39%
# resp	8 (13%)	18 (14%)	9 (11%)	10 (15%)	31 (35%)

	Percentatge
Menys de 25	5%
Entre 26 i 50	6%
Entre 51 i 75	5%
Entre 76 i 100	4%
Més de 100	6%

	Percentatge
Barcelona	6%
Girona	4%
Lleida	8%
Tarragona	4%

	Percentatge
Entitats Públiques	0%
Entitats Priv.Social	7%
Entitats Priv.Mercantil	5%

Anàlisi Potencial

Treballadors

Pagar *per* ***sobre de conveni*** *afecta a l'****absentisme****?*

*L'existència d'****estàndards de qualitat*** *afecta a les* ***retribucions****? I a l'****absentisme****?*

A major percentatge del ***salari per objectiu dels direct@rs*** *menor* ***costos****?*

Com afecte el percentatge de ***treballadors a temps parcial als costos****? I a l'absentisme?*

La ***ràtio d'atenció directa*** *estan* ***per sobre de l'establert****? Com afecta als costos?*

Existeixen diferències en la remuneració dels treballadors o tipus de contracte per territori, grandària del centre i naturalesa jurídica de l'entitat gestora?

Més dades, ens permetran donar resposta a totes aquestes qüestions (i d'altres) cabdals pel sector!!

3.6. ALTRES DADES DEL CENTRE

- Gestió dels serveis complementaris
- Activitats als centres
- Comunicació i Afiliacions
- Satisfacció i Qualitat
- Recerca

Gestió dels serveis complementaris

La gestió dels **serveis complementaris** és majoritàriament a càrrec del propi centre, excepte en serveis de manteniment.

Activitats als centres

Dels **177** centres que han respost, més del **80%** segmenten als **usuaris en diferents espais, horaris i activitats** segons les **seves necessitats**.

Els centres realitzen activitats especials per celebrar esdeveniments com el Nadal, la Castanyada i Carnestoltes. El **73%,** dels 30 centres que han respost, les realitzen convidant als familiars dels residents sempre.

El **70%**, dels 128 centres que han respost, fan més de 7 activitats anuals fora del centre (com anar al cinema, al parc, etc).

Afiliacions i Comunicació

Dels centres que han respost, només el **14%** dels centres estan afiliats a una altre associació diferent d'ACRA.

Els que sí, també pertanyen a...

Dels **84** centres que han respost, el **100%** **fa servir** Web corporativa, un **69%** fa servir el Facebook. Blogs, Twitter, Instagram i altres canals també són emprats, però en menor mesura.

Satisfacció i Qualitat

Dels **108 centres** que han respost, el **94%** recullen **mesures de satisfacció** dels usuaris.

Dels **103 centres** que han respost, el **88%** disposa de **sistema informàtic de gestió**.

Dels **51 centres** que han respost, el **100%** estan certificats per l'estàndard de qualitat **UNE-EN ISO 9001 - Sistema de Gestió de la Qualitat**. Els percentatges de centres amb altres certificats són:

Dels **99 centres** que han respost, el **61%** disposa d'espais de **reflexió ètica**.

Dels **91 centres** que han respost, el **47%** participa habitualment en **activitats de recerca**.

24 centres desenvolupen activitats de recerca pròpies.

4. CONCLUSIONS

- Les **projeccions demogràfiques** assenyalen un **augment** de la **població amb risc** de perdre l'ajuda (i.e. increment de la demanda potencial): al **2051** els **majors** de **80** representaran el **13%** de la població Catalana (vs. **6%** al **2015**)

- Al **2015** han tornat a **augmentar** les sol·licituds de valoració i revisió de grau, situant-se entorn les **40.000 anuals**.

- Malgrat la **reducció** en el nombre de **prestacions** econòmiques per a **cuidadors no professionals**, **segueix predominant** (representa un **48%** del conjunt de prestacions).

• En global, ha augmentat el nombre de places residencials i centre de dia. En residencials, l'augment més significatiu és **generat per Entitats Privades amb iniciativa Social**. Per centre de dia, l'augment està liderat **per noves places en Entitats Públiques**. Les places d'entitats privades amb iniciativa mercantil han minvat. En conseqüència, el nombre d'**entitats privades d'iniciativa mercantil s'ha reduït**, malgrat aquesta tipologia d'entitats **segueix liderant** (**66%**).

• Augment del **2,6%** en places **residencials** de provisió **pública** i del **8%** en places de **centre de dia** de provisió **privada**. Malgrat que la provisió de places públiques a Catalunya està per **sobre de la mitjana** de l'Estat Espanyol (en residencials), és significativament **inferior que en altres territoris**, especialment en places de centre de dia.

- Després de la manca de creixement d'entitats que ofereixen serveis de SAD entre **2013** i **2014**, al **2015** han **augmentat**. El nombre d'hores de SAD anuals a Catalunya **s'ha doblat** des de **2007**, però el ritme de creixement s'ha reduït a partir de 2011. De **mitja** els usuaris reben **10 hores mensuals** (la meitat que la mitjana de l'Estat espanyol i un terç de regions com Andalusia, d'acord amb les darreres dades publicades (2013)).
- Malgrat el continu **augment** de persones **ateses** per **STSC**, el creixement és **moderat**.
- El **4%** de la població Catalana es **benefici** del serveis residencials i centre de dia: havent-hi un **1,5%** de beneficiaris **directes** (treballadors i usuaris) i un **2,5%** de beneficiaris **indirectes** (familiars).
- Potenciar serveis i recursos assistencials professionals genera activitat econòmica.

De LES DADES ANTERIORS i els INFORMES ECONÒMIC I SOCIAL ACRA 2013 i 2014, sabem que és un sector en EXPANSIÓ i CREIXEMENT, PERÒ ...

•L'anàlisi està **limitat** per les febleses de la informació: existeixen dades, però no estan compilades.

•Per una gestió eficient, especialment en un sector amb alt grau de cooperació públic-privada, necessita un **sistema d'informació global i precís**.

•Aquest nou sistema ha de permetre establir **benchmarking** en el sector per tal de prendre **decisions estratègiques i de gestió diària**.

CAL IMPLANTAR UNA CULTURA D'AVALUACIÓ ECONÒMICA per ésser (més) eficients i, alhora, minimitzar els desajustos entre l'oferta i la demanda. L'Enquesta ACRA 2016 suposa el primer pas.

- El **51%** dels centres enquestats ofereixen **dos serveis**, un **40%** només un. Gairebé la meitat està en edificis de propietat, i el **75%** del **edificis** han estat **construïts a partir dels 80**.

- Els **centres que han respost** ofereixen **serveis privats,** gestionats per entitats d'**iniciativa privada mercantil**. Proporcionalment, però, han respost més centres d'iniciativa privada social.

- Per territori, més del **70%** dels enquestats se situen a **Barcelona**, però proporcionalment és de **Tarragona** d'on hem obtingut **resposta del 50%** dels socis d'ACRA.

- Més del **60%** dels serveis residencials que han respost tenen una **capacitat superior a les 50** places **residencials i inferior** a les **25** places de **centre de dia**.

- L'enquesta permet conèixer **més característiques** dels usuaris que permeten **estimacions més precises** dels **costos**, com usuaris amb subjeccions, sondes, cadires de roda, o deteriorament cognitiu, etc...

- La **procedència** i el **número de visites** assenyalen la **proximitat**, a part del preu, com factor clau, ja que més del **50%** dels usuaris reben **visites setmanals**.

- Al **SAD** predominen usuaris finançats amb **fons públics**. El **40%** viuen **sols**.

- Els usuaris estan una **mitjana** de **2 anys i mig** en una residència i en el **74%** dels casos la baixa és per **defunció**.

- Malgrat que hi ha més de **8000** persones en **llista d'espera** per serveis residencials, i **800** per centre de dia, el sector **no té plena ocupació**. CAL MILLORAR L'AJUST.

- Respecte les dades de l'IDESCAT, de **mitja** els centres que han respost l'enquesta tenen un percentatge més **elevat de despeses de personal i amortització**.

- Només un **20%** dels centres que han respost la part econòmica calculen el **cost mitjà** de les seves places. Facilitar-nos les dades, ens permetria que nosaltres els hi calculem.

- Els centres que han respost l'Enquesta generen **2268 jornades laborals**. La majoria dels treballadors són **assalariats fixos** a **temps complet**.

- El sector és **FEMENÍ**. No només són **majoria** en categories d'auxiliar i neteja, també hi predominen a la **direcció**.

- Destaquem un **absentisme** entorn el **4%** del personal de **neteja** i **auxiliars** de gerontologia. L'absentisme **reportat** pels centres en l'enquesta és **superior** al calculat amb les dades facilitades.

- El **36%** dels centres paguen els auxiliars **per sobre de conveni**. Però la xifra supera el **70%** per responsables higiènic-sanitaris i infermers.

- El **44%** dels directius cobren menys de **35.000 euros anuals**. El **6%** dels seus salaris correspon a **objectius**.

- La **majoria** dels centres gestionen serveis complementaris com **cuina**, **bugaderia** i **neteja**.

- Els centres tendeixen a realitzar **activitats especials** per dates festives **comptant** amb la participació dels **familiars**. A més, intenten realitzar activitats fora dels centres.

- Els centres que han respost **recullen mesures de satisfacció** dels usuaris i tenen certificats d'estàndards de qualitat.

- La majoria dels centres compten amb **sistema de gestió informàtic.**

Gràcies als 208 centres que han respost l'enquesta.

Engresquem **a tots els socis a participar en la nova edició**. Si vosaltres ens doneu dades, nosaltres us donarem respostes!

L'ENQUESTA ACRA està dissenyada per compilar les dades primàries del sector. L'objectiu és poder establir mesures de *BENCHMARKING* però cal el compromís FERM de tots!

AMB LES VOSTRES DADES RESPONDREN AQUESTES PREGUNTES I ALTRES DEL VOSTRE INTERÈS !!!

5. BIBLIOGRAFIA

– ACRA - ESADE (2013). Informe econòmic i social ACRA del sector d'atenció a les persones grans amb dependència a Catalunya.

– ACRA - ESADE (2014). Informe econòmic i social ACRA del sector d'atenció a les persones grans amb dependència a Catalunya.

– DEPARTAMENT DE TREBALL, AFERS SOCIALS I FAMÍLIES (2012). Mapa de Serveis Socials a Catalunya 2000-2012.

– DEPARTAMENT DE TREBALL, AFERS SOCIALS I FAMÍLIES (2014). Mapa de Serveis Socials a Catalunya 2014.

– DEPARTAMENT DE TREBALL, AFERS SOCIALS I FAMÍLIES (2015). Seguiment del desplegament de la Llei 29/2006. *Dades a 31 de desembre de 2014.*

– DEPARTAMENT DE TREBALL, AFERS SOCIALS I FAMÍLIES (2016). Seguiment del desplegament de la Llei de 39/2006. *Dades a 31 de desembre de 2015*.

– DEPARTAMENT DE TREBALL, AFERS SOCIALS I FAMÍLIES (2016). Memòria 2015 del Departament.

– LÓPEZ, G., CIRERA, L. Y SOLEY, M. (2012). “Análisis comparativo de los servicios de atención a la dependencia en España y Suecia”. Documentos de Trabajo, nº 7. Fundación Caser.

– IDESCAT (2009). Els centres d’atenció a la gent gran a Catalunya.

– IDESCAT (2009). Els centres de serveis socials a Catalunya.

– IDESCAT (2014). Estimacions de població i Projeccions de població 2013-2051.

– IDESCAT (2009). Estadística econòmica dels centres i les entitats de serveis socials.

– IDESCAT (2014). Estadística econòmica dels centres i les entitats de serveis socials.

– IMSERSO (2012). Servicios sociales dirigidos a personas mayores en España. Diciembre de 2013. Madrid: Observatorio de Personas Mayores.

– IMSERSO (2013). Aspectos destacables de la gestión del sistema para la autonomía y atención a la dependencia (SAAD).

– INE (2009). Panorámica de la discapacidad en España. Boletín Informativo del Instituto Nacional de Estadística 10/2009.

– IMSERSO (2014). Servicios sociales dirigidos a personas mayores en España. Diciembre de 2013.

– IMSERSO (2016). Información estadística del sistema para la autonomía y atención a la dependencia. Situación a 31 de Enero de 2016.

– SCHMITZ, H., STROKA,M. (2014) "*Do Elderly Choose Nursing Homes by Quality, Price or Location?*" Rurh Economic Paper 495